

Program proti šikanování školní rok 2023/2024

Tento „Program proti šikanování“ je součástí „Minimálního preventivního programu“ Masarykova gymnázia, Příbor, příspěvková organizace pro školní rok 2023/2024

KRIZOVÝ PLÁN ŘEŠENÍ ŠIKANOVÁNÍ

Příklady přímých znaků šikany

- soustavné posměšné poznámky, nadávky, hrubé žerty, hanlivá přezdívka na adresu určitého žáka, pokud to tento žák těžko snáší a trpí tím
- jednostranné vyžadování věcných či peněžních darů
- jeden žák vystupuje vůči druhému v roli „sluhy“ či „otroka“
- často opakované poštuchování, strkání, údery, poškozování věcí, které žák neoplácí; někdy je oběť dohnána až k projevům zoufalství
- na žáka je vyvíjen nátlak k vykonávání nemorálních až trestných činů
- využívání elektronických médií a za řízení k ponižování, zesměšňování a obtěžování

Příklady nepřímých znaků šikany

- (potenciálně šikanovaný) žák se o přestávkách zdržuje stranou od ostatních, nemá kamarády
- přestávky tráví v bezpečné blízkosti učitelů nebo mimo třídu, vymýšlí si záminky, aby nemusel být ve třídě
- jeho prospěch se nevysvětlitelně zhoršuje, nesoustředí se na učení
- má často poškozené nebo rozházené věci, často se mu „záhadně“ ztrácí, ve třídě, v šatně...
- působí smutně, stísněně, často chybí z nejasných důvodů, nevolnost, bolení hlavy, ...
- má-li promluvit před třídou, je nejistý a ustrašený

Seznámení žáků a rodičů s těmito znaky

- rodiče s tímto seznámí třídní učitel na třídních schůzkách
- žáci jsou poučeni na začátku školního roku třídním učitelem

Řešení šikany v počátečním stádiu

- konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy
- co nejdříve oznámit své podezření vedení školy, metodikovi prevence, konzultovat další postup
- vyslechnout oběť a zjistit co nejvíce informací
- individuálně vyslechnout více prosociálních svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou

Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky

- kdo je obětí, popřípadě kolik obětí je
- kdo je agresorem, kolik agresorů je
- kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem
- co, kdy, kde, a jak dělali agresori obětem
- k jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo
- jak dlouho šikana trvá

Následný postup

- spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany
- požádat je o pomoc
- poslechnout si oběť - citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací
- **nikdy neřešit problém před celou třídou**
- zajistit ochranu oběti šikany
- teprve nyní vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou
- **nikdy konfrontace obětí a agresorů**
- vytipovat nejslabší člunek, dovést jej k přiznání
- požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel, preventista rizikového chování žáků), ta na základě shromážděných informací posoudí, zde se jedná o šikana a jaký je stupeň její závažnosti (stupně 1-3 počáteční šikana, 4-5 šikana v pokročilém stádiu), navrhne další postup
  - vůči obětem i agresorům i třídě jako celku
  - potrestání agresorů je individuální (závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu)
  - individuálně pozvat rodiče agresorů.
    - seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření (zdůraznit možnost nápravy, možnost terapie, ...)
    - požádat je o spolupráci
    - pokud odmítají, zvážit oznámení na Policii ČR
  - individuálně pozvat rodiče obětí šikany
    - seznámit je se situací, domluvit se na opatřeních
  - rozebrat situace ve třídě (vynechat citlivé detaily)
    - vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany
    - oznámit potrestání viníků
    - třídu i nadále pozorně sledovat
  - pokud se situace řeší pouze odchodem některých žáků, měl by odejít agresor, nikoli oběť

Řešení šikany v pokročilém stádiu

- metodik preventivních aktivit Mgr. Jiří Svoboda
- třídní učitel
- ředitel školy Mgr. Pavel Kerekeš
- kontaktuje se Policie ČR a Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)
- externí odborníci - Centrum nové naděje Frýdek-Místek (CNNFM), Pedagogicko-psychologická poradna, Nový Jičín (PPPNJ)

Preventivní aktivity zaměřené specificky proti vzniku šikanování

Prima

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
třídnická hodina	adaptační prožitkový program	třídní učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
Ivt	bezpečnost na síti, kyberšikana	vyučující předmětu
kurz	adaptační kurz	třídní učitel

Sekunda

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
Tv	lyžařský kurz - spolupráce, tolerance, pomoc, ... (přednáška, organizace vlastního programu)	Mgr. Jiří Svoboda

Tercie

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
Ov	projekt „Lidská práva a jejich dodržování“	vyučující předmětu

Kvarta

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel

Ov	právní odpovědnost mladistvých	vyučující předmětu
Čj	lidské osudy v knihách	vyučující předmětu
Ivt	kyberšikana, bezpečnost na internetu	vyučující předmětu

1.A, 1.B, Kvinta

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
Zsv	právní odpovědnost mladistvých	vyučující předmětu
třídnická hodina	adaptační prožitkový program	třídní učitel
kurz	adaptační kurz	třídní učitel
Tv	lyžařský kurz - spolupráce, tolerance, pomoc, ...(přednáška, organizace vlastního programu)	Mgr. Jiří Svoboda učitelé na LVVZ
Ivt	kyberšikana, bezpečnost na internetu	vyučující předmětu
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel

2.A, 2.B, Sexta

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
Zsv	asertivní dovednosti, výchova k sebeúctě	vyučující předmětu
Zsv	sociálně patologické jevy ve společnosti	vyučující předmětu
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
Zsv	sociálně patologické jevy ve společnosti	vyučující předmětu

3.A, 3.B, Septima

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
třídnická hodina	preventivní prožitkový program na téma vztahy ve třídě	třídní učitel
Tv	turistický a vodácký kurz - spolupráce, tolerance, pomoc	vyučující předmětu

4.A, Oktáva

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací, ...)	Učitel
PPV	sociálně patologické jevy ve společnosti	vyučující předmětu

Seznámení žáků a jejich zákonných zástupců s programem proti šikanování

- rodiče a žáci jsou seznámeni s Minimálním preventivním programem a Programem proti šikanování prostřednictvím www.gypri.cz (září 2023)

- třídní učitel seznámí žáky s Minimálním preventivním programem a Programem proti šikanování na začátku školního roku (září 2023)
- osobně jsou s Minimálním preventivním programem a Programem proti šikanování seznámeni rodiče nových žáků v rámci třídních schůzek (listopad 2023)

V Příboře dne 31. srpna 2023

.....
Mgr. Jiří Svoboda
metodik prevence

.....
Mgr. Pavel Kerekeš
ředitel školy